

vak

MENSELIJK - MAATSCHAPPIJ - MEELEVEND - ME-
DEZEGGENSCHAP - MENS - MEEWERKEND - MEDIA
- MOO - MENSELIJK
- MAATSCHAPPIJ - MENSELIJK
- MENSELIJK - MEELEVEND - MENSELIJK - MOO
- MID - N DE SAMENLEVING - MENSELIJK -
MAATSCHAPPIJ - MEELEVEND - MENSELIJK - MEEWER-
KEND - MAATSCHAPPIJ - MENSELIJK - MENSELIJK -
VING - MENSELIJK - MENSELIJK - MENSELIJK -
- MENS - MEEWERKEND - MEDIA - MOO - MID-
DEN IN DE SAMENLEVING - MENSELIJK - MAATSCH

Vakmensen

5

nummer 5 | oktober 2010

De geur van de bietencampagne

Ontslagen...
én in ere hersteld

Muziek liefhebber en
schrijver Leo Blokhuis

Voeding

→ fotografie voorpagina Ronny Benjamins

19

In 't seizoen

“Zo'n fruitboom is zo'n drie meter hoog. Vroeger ben ik wel eens van een ladder gevallen, tegenwoordig kan dat bijna niet meer. De ladders zijn nu zo stabiel.” Aan het woord is appelplukker Bas Tramper.

20

22

Op de werkvloer

Een spektakel van buizen, lopende banden, draaiende machines en water wat door transportgoten met bieten raast: welkom in de wereld van de Suiker Unie in Vierverlaten in Groningen. In het najaar losplaats voor tonnen suikerbieten en de productie van zo'n 400.000 ton suiker.

Sectorzaken

Over schone schone energie van de boer, de treurige oorzaak van de Campina-ontslagen, Nederlandse bedrijven top in duurzaamheid, cao Unilever is te laag, minder banenkrimp in EU en Sara Lee Douwe Egberts dat verder slinkt.

COLOFON

Vak M is het ledenmagazine van **CNV Vakmensen**. Deze uitgave is bestemd voor de leden in alle sectoren in voeding, horeca en kappers.

Tiberdreef 4 / 3561 GG Utrecht | Postbus 2525 / 3500 GM Utrecht | T 030 75 11 007 |

e-mail redactie vakm@cnvvakmensen.nl | website www.cnvvakmensen.nl

Eindredactie Mireille Struik | **Redactie** Bert Aanstoot / Nancy Abelskamp / Marjolein Hammink / Wouter de Jong / Marlies de Kwaastentiet / Marjolein van Lonkhuizen / Miriam de Rooij / Kees de Vos | **Grafische vormgeving** Marloes Draaijer / Robert-Paul van Hardeveld / Bernadine de Mooij | **Beeldredactie** Bernadine de Mooij | **Grafische verzorging** Senefelder Misset, Doetinchem | **Advertentie-acquisitie** PSH Media Sales / Daphne Haefkens: daphne.haefkens@pshmediasales.nl / 026 750 18 64

ISSN 2210-2949 | © oktober 2010

Peren plukken lekkerder

“Zelf vind ik de Benoni en de Cox bijzonder lekker! Maar om te plukken vind ik Conference peren het lekkerst. Ze groeien dicht op elkaar en je kunt lekker doorwerken. Bij appels is het altijd uitkijken dat je alleen de rode plukt. Dat gaat trager”, zegt Bas Tramper fruitteeltmedewerker bij Vogelaar Fruitcultures in Zuid-Beveland. “Zo’n fruitboom is zo’n drie meter hoog. Vroeger ben ik wel eens van een ladder gevallen, tegenwoordig kan dat bijna niet meer. De ladders zijn nu zo stabiel. En voor de hogere delen hebben we een plukstelling: een karretje dat vier plukkers de lucht in tilt.”

Tramper kweekt zelf ook fruit. “Voornamelijk oude rassen. Ik begon 31 jaar terug bij Vogelaar. Ik kon niet zo goed studeren

en ik had groene vingers, dus vandaar. Ik werk hoofdzakelijk met peren en appels. Nu ben ik druk met de Elstarpluk. Maar we hebben ook golden delicious, jonagold en Junami, een nieuw ras. Thuis heb ik bijvoorbeeld Royal Gala. Ik heb zelf twintig verschillende rassen en natuurlijk peren: een hectare.”

”De appelpluk is uitgesmeerd over zo’n twee maanden, van eind augustus tot eind oktober. Dan volgt een snoeiperiode en aansluitend begint de bloei weer in april en mei. Zo’n 140 plukkers bij Vogelaar halen in één seizoen zo’n drie miljoen kilo van de bomen. Het fruit is eerst opgeslagen in koelcellen, dan gaat ’t naar de sorteerafdeling en daarna verzonden naar de verschillende landen.”

Supermarkten oorzaak Campina-ontslagen

Friesland Campina ontslaat bij de vestigingen in Rotterdam en Eindhoven zo'n 65 vaste werknemers. Een sociaal plan is van toepassing. CNV Vakmensen wijt de ontslagen in de eerste plaats aan beleid van supermarkten.

En de boer? Die wekt energie op!

Land- en tuinbouw De landbouw kan door gebruik van organisch materiaal (biomassa), zon en wind duurzaam stroom produceren. Zodoende kan energieopwekking een extra bron van inkomsten zijn. Landbouworganisatie LTO oppert dat aan iedere bouwvergunning voor een stal de verplichting van energieopwekking gekoppeld is. In ruil daarvoor krijgen boeren dan een gegarandeerde prijs voor de stroom, net als in Duitsland. De VEMW (vereniging energie- en watergebruikers) vindt de koppeling niet passen bij een vrije markt. Op die manier loopt de producent geen enkel risico. Samenwerking van agrariërs met ondernemers uit andere sectoren, een tuinder en een datacentrum bijvoorbeeld, is een betere manier om duurzame energie rendabel te maken. De een kan energie produceren, de ander heeft het nodig.

Nederlandse bedrijven top in duurzaamheid

Voeding In de zogenoemde *Dow-Jones Sustainability Index* die in september bekend werd, nemen vijf (gedeeltelijk) Nederlandse concerns de hoogste positie in. De duurzaamheidsranglijst bestaat uit negentien 'supersectoren'. Op de eerste plaats in de sector Voeding staat Unilever, winnaar in de sector Voedsel & Drink. In de chemie staat AkzoNobel op de eerste plek. Philips staat bovenaan in de sector Persoonlijke en Huishoudelijke Goederen, TNT voert de lijst aan van de sector Industriële Goederen en Diensten en Air France-KLM die van Reizen en Vrije Tijd.

Zuivel Friesland Campina worstelt met een krimpende productie van dagverse consumptiemelk: in de slag om de huiskerken blijkt steeds dat Campina duurder is dan de concurrentie. Omdat eerdere ingrepen bij Friesland Campina niet tot verbeteringen leidden, ziet de directie zich opnieuw geroepen in te grijpen in de kosten.

Hoofdzorg van CNV Vakmensenbestuurder Leo Bons is dat het sociaal plan nauwlettend wordt uitgevoerd zodat mensen op een goede manier worden begeleid van werk naar werk. Daarnaast wijst hij vooral met een beschuldigende vinger naar de supermarkten: "De toeleveranciers worden stevig uitgeknepen en zodoende reorganiseert Friesland Campina nu. Ik betreur die macht van de supermarkten, die in bredere zin en eerder al veel nare gevolgen had voor toeleveranciers."

Unilever cao: te weinig en te laat

Voeding Half september was de onderhandelingsronde voor de cao Unilever die 1 mei 2010 ingaat. Unilever wees veel voorstellen van CNV Voeding af en deed een loonbod van één procent per 1 januari 2011. Een teleurstellende reactie: het loonbod is veel te laag en gaat bovendien te laat in. De bond wil een loonsverhoging van twee procent per 1 mei 2010 en is bereid dit bod te matigen als er goede afspraken komen over werkgelegenheid, plezier in werk en personeelsbeleid dat zich aanpast aan levensfasen, oftewel de vraag van de werknemers. Het bedrijf wees die eisen tot nu toe af.

Op de website van CNV Vakmensen leest u meer over deze cao-onderhandelingen en over de uitkomst van de ronde die begin oktober is gehouden.

Mediterraan eten goed voor ongeboren kind

Voeding Zwangere vrouwen doen er goed aan een mediterraan dieet te volgen, met veel groente, fruit, vis en plantaardige olie. Dat heeft een goede invloed op de groei van hun ongeboren kind, volgens onderzoek van het Erasmus MC in Rotterdam. Het tegenovergestelde geldt ook: vrouwen die in de eerste drie maanden van hun zwangerschap veel vlees, aardappelen en vette sauzen eten, hebben juist meer kans een baby met een te laag geboortegewicht op de wereld te zetten. Eerdere onderzoeken hebben aangetoond dat kinderen die bij de geboorte te licht zijn, op latere leeftijd vaker hart- en vaatziekten krijgen.

Minder banenkrimp in EU

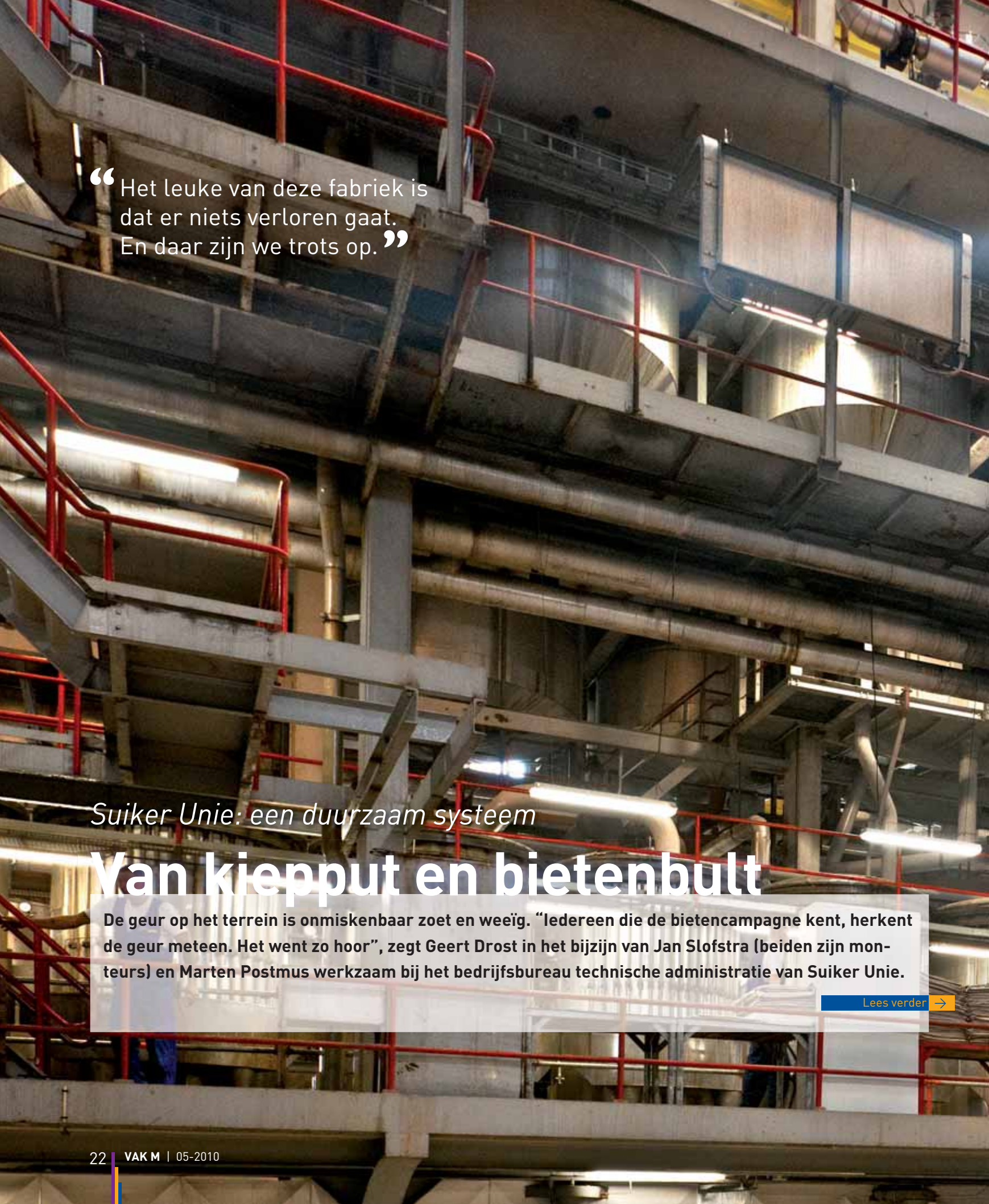
Voeding De krimp van de werkgelegenheid in de voedingsindustrie is in het tweede kwartaal van dit jaar tot stilstand gekomen. Dat blijkt uit cijfers van het Europees statistisch bureau Eurostat. De werkgelegenheid nam verder af in traditionele sectoren van de economie, zoals de landbouw en de industrie.

Sara Lee Douwe Egberts slinkt verder

Voeding “Dit is de zoveelste reorganisatie! Ik maak mij grote zorgen over wat er overblijft van Sara Lee Douwe Egberts in Nederland”, zegt CNV Vakmensenbestuurder Peter Böeseke. Half september kondigde het bedrijf aan wereldwijd 390 banen te schrappen, waarvan negentig in ons land. De banen verdwijnen vooral bij ondersteunende diensten, zoals *shared services*. Böeseke: “Het is verschrikkelijk voor de mensen die hun baan verliezen. De aanhoudende reorganisaties bij DE veroorzaken veel onrust. Sinds vier jaar stoot Sara Lee Douwe Egberts steeds onderdelen af. Wat blijft er zo nog over van DE in Nederland?” Böeseke wil op korte termijn een gesprek met de directie over de personele gevolgen. “Ik zie bij DE te weinig waardering voor de werknemers. Terwijl mensen het kapitaal van elke onderneming zijn, een werkgever moet daar zuinig op zijn. Ik wil ook duidelijkheid over de toekomstplannen; wat kunnen we nog meer verwachten?”

↑ fotografie: Ton Kastermans/Fotografie, Douwe Egberts

“ Het leuke van deze fabriek is dat er niets verloren gaat. En daar zijn we trots op. ”

Suiker Unie: een duurzaam systeem

Van kiepput en bietenbult

De geur op het terrein is onmiskenbaar zoet en weeïg. “Iedereen die de bietencampagne kent, herkent de geur meteen. Het went zo hoor”, zegt Geert Drost in het bijzijn van Jan Slofstra (beiden zijn monteurs) en Marten Postmus werkzaam bij het bedrijfsbureau technische administratie van Suiker Unie.

[Lees verder](#) ➔

op de werkvloer

De drie heren lachen om die buitenstaanders van de vakbond, die voor het eerst de bietencampagne meemaken en nuffig de neus ophalen voor de indringende geur. Gerti van Valkenburg, cao-onderhandelaar en bestuurder van CNV Vakmensen bij Suiker Unie luistert aandachtig naar hun uitleg: “Voordat de cao-onderhandelingen starten, wil ik het bedrijf begrijpen. En dit is een heel bijzonder bedrijf: mensen hebben hier twee functies; één tijdens de vier maanden campagne en een andere de rest van het jaar.”

Diffusietorens

Vrachtwagens rijden af en aan het terrein richting de Suiker Uniefabriek in Vierverlaten, vlak onder Groningen. Bij binnenkomst in het dorp zie je de immens hoge zogenoemde diffusietorens al staan. Slofstra: “Daar wordt de celwand van de biet door verhitting doorlatend, waardoor de suiker vloeibaar eruit komt. Eigenlijk de kern van de fabriek.”

Nok

Tot de nok toe gevulde vrachtwagens met suikerbieten, bijna 1.000 ton per uur, passeren de poort. Iedere twee minuten arriveert een nieuwe vrachtwagen. Het is een drukte van jewelste. “Bij binnenkomst wegen we de vrachtwagens met bieten op een weegbrug. Verderop wordt een monster gestoken waarmee we het suikergehalte bepalen. Afhankelijk van dat ge-

halte krijgt de boer betaald. De vrachtwagens storten de bieten in de kiepput, waarvandaan ze met een transportband in de wasinstallatie komen. Een deel wordt op grote bergen gestort. De bietenbult, noemen we dat”, zegt Postmus.

Een deel van de schoonmaak van de bieten gebeurt in machines in de buitenlucht. Drost: “Een deel verwerken we tot veevoerpulp en een deel gaat richting de vergister. En het grootste deel van de schoongemaakte bieten gaat gesneden naar de diffusietorens.”

Spektakel

De torens staan vlak naast het spektakel van buizen, lopende banden, draaiende machines en water wat door transportgoten met bieten raast. Daartussen staat nog fier de oude fabrieksmuur uit 1896. Er is eigenlijk een fabriek rondom de oude buitenmuren gebouwd. Je krijgt het gevoel of je in een andere wereld bent. Overal waar je kijkt, gebeurt wat. En de drie heren kunnen er uren over vertellen. Zij werken hier al jaren en weten alles van het proces.

Twee functies

Ook plantmanager Bram Fetter neemt de tijd: “Tijdens de campagne draaien we vier maanden volcontinu, dat levert ruim 400.000 ton suiker. Iedereen heeft eigenlijk twee functies. De procesoperators in de campagne zijn bijvoorbeeld projectleider in de

“Je krijgt het gevoel of je in een andere wereld bent. Overal waar je kijkt, gebeurt wat.”

→ Tijdens de campagne draait de fabriek vier maanden volcontinu en levert 400.000 ton suiker.

resterende maanden van het jaar – de periode waarin de fabriek wordt onderhouden en vernieuwd. Alleen de verpakingslijn draait het gehele jaar door.”

Gesloten keten

Fetter: “Het leuke van deze fabriek is dat er niets verloren gaat.” Tijdens de productie ontstaan vier bijproducten: bietenpulp, gebruikt voor veevoeder. Melasse, de bruine stroop (vocht waar geen suiker meer uit te winnen is – red.) wordt gebruikt als grondstof voor bakkersgist. Schuimaarde is als kalkmeststof voor landbouwgronden. Tot slot is er het bijproduct biogas. Dit wordt in methaanreactoren geproduceerd vanuit het proceswater en omgezet in elektriciteit en warmte. “Vanaf 2012 gaan we meer biogas produceren door industriële vergisting van resten suikerbieten. Dat wordt dan aan het aardgasnet geleverd. Zelfs ons afvalwater is zo goed gezuiverd dat het terug kan in het oppervlaktewater. De aarde die we van de vervuilde bieten halen, wordt schoon gebruikt voor grondverhoging. In feite hebben we hier een gesloten keten; uitermate duurzaam. Daar zijn we erg trots op!”

Internationale suikermarkt

Fetter vervolgt: “De Europese Unie exporteert vrijwel geen suiker meer. Binnen de EU hebben we te maken met quota, waardoor de afgelopen jaren veel fabrieken zijn gesloten of overgenomen.” Suiker Unie zelf neemt in 2007 de suikerdivisie van CSM over. Om de productiekosten te verlagen, wordt de Suiker Unie fabriek in Groningen gesloten en verplaatst naar de grotere fabriek in Vierverlaten. Fetter: “Dat was zuur voor de werknemers van Suiker Unie Groningen. Zij moesten verhuizen naar de voormalige CSM-fabriek twee kilometer verderop. Maar er zijn geen gedwongen ontslagen gevallen. Uiteindelijk is het goed verlopen.”

Suiker Unie heeft nu twee grote productielocaties in Nederland: in Dinteloord (Noord-Brabant) en Vierverlaten. Daarnaast heeft Suiker Unie twee fabrieken voor suikerspecialiteiten, in Puttershoek en in Roosendaal. Suiker Unie is onderdeel van de coöperatie Cosun.

→ door Nancy Abelskamp → fotografie Ronny Benjamins

CNV Info: 030 75 11 007
www.cnvvakmensen.nl
info@cnvvakmensen.nl

contributie & diensten

■ CNV Info

Voor antwoord op al jouw vragen over werk, inkomen of het lidmaatschap van de bond, kun je bellen met CNV Info tussen 08.00 en 18.00 uur via 030 75 11 007.

■ Voordeel

Met je lidmaatschapskaart krijg je korting op uitstapjes en veel producten. Kijk op www.cnvvakmensen.nl/korting.

■ CNV Rechtshulp Plus Pakket

Als je een geschil hebt met je werkgever of in je privéleven, kan CNV Vakmensen jou vertegenwoordigen. Het is onderdeel van jouw contributie. De bond als advocaat nodig? Bel CNV Info.

■ CNV Verzekeringen

Via de bond krijg je aantrekkelijke collectieve kortingen op allerlei verzekeringen. CNV Vakmensen werkt hiervoor samen

met Meeùs en CZ Zorgverzekeringen. Een telefoontje en CNV Info wijst je de weg. Of kijk op www.meeus.com/cnv.

■ CNV Zelfstandigen

Als zzp'er ben je lid van CNV Vakmensen. Daarnaast krijg je bij CNV Zelfstandigen recht op een uitgebreid dienstenpakket. Kijk op www.cnvzelfstandigen.nl of op www.zelfstandigindebouw.nl voor meer informatie.

■ CNV als coach

CNV Vakmensen biedt veel workshops, cursussen en training. Kijk op www.cnvvakmensen.nl/scholing voor een actueel aanbod of bel CNV Info.

■ CNV Belastingservice

Jouw vakbond helpt je met je belastingaangifte. Door het hele land zijn er in het voorjaar belastingzittingen.

■ CNV Werkt

Jij wilt aantrekkelijk blijven op de arbeidsmarkt. CNV Werkt, hét onderhoudscontract voor je loopbaan, is onmisbaar. Bel CNV Info om je aan te melden.

■ Gedenken

In verdrietige tijden gedenken wij:
Wie gerechtigheid en liefde najaagt, vindt leven,
gerechtigheid en eer. Spreuken 21:21

Contributie 2010

per maand | voor nieuwe leden

€ 0,-	langer dan 60 jaar lid
€ 2,-	jongeren in opleiding (BBL)
€ 4,50	16 jaar en werkend
€ 6,15	17 jaar en werkend
€ 6,15	weduwe/weduwnaar met lidmaatschap van partner
€ 6,15	vutter of 65-plusser
€ 6,15	werkweek tot 11 uur (19-64 jaar)
€ 7,65	18 jaar en werkend
€ 7,65	Wajong-, WIA- of WW-uitkering en daarnaast geen werk (19-64 jaar)
€ 7,65	werkweek 11-20 uur (19-64 jaar)
€ 9,00	19 jaar en werkend
€ 10,50	20 jaar en werkend
€ 10,50	werkweek 21-30 uur (19-64 jaar)
€ 10,50	werkweek vanaf 30 uur (19-22 jaar)
€ 12,00	21 jaar en werkend
€ 13,50	22 jaar en werkend
€ 15,30	werkweek van meer dan 30 uur (23-64 jaar)
€ 16,-	zelfstandige (zzp'er)

Betalen per acceptgiro kost 1 euro per maand.
Een machtiging kost niets!

| AANMELDINGSBON |

Naam	Ingangsdatum lidmaatschap	
Voorletters	M/V	Rekeningnummer
Geboortedatum	Nationaliteit	Handtekening
Adres	Ondergetekende geeft toestemming om de contributie van CNV Vakmensen per ☐ maand / ☐ kwartaal / ☐ half jaar af te schrijven van het bovengenoemde rekeningnummer. De opzegtermijn van het lidmaatschap is drie maanden. U heeft het recht om binnen de wettelijke termijn terugvordering te vragen bij uw bank.	
Postcode	* Het Cordaresnummer invullen als u in de bouw werkt.	
Woonplaats	Cordaresnummer*	
Telefoonnummer	Burgerservicenummer	
E-mailadres	Bedrijfstak	
Werkzaam bij	Werktijd per week	
Adres	BBD25VAKM2010	
Postcode/Woonplaats	Dit lid is opgegeven door	
Telefoon	Naam	
Was u al eens lid van een bond?	Adres	
Zo ja, welke?	Postcode/Woonplaats	
In de periode van	tot	Lidmaatschapsnummer
Lidmaatschapsnummer	Lidmaatschapsnummer	

Retouradres: CNV Vakmensen, antwoordnummer 4308, 3500 VE Utrecht (een postzegel is niet nodig)

Wij kunnen uw gegevens gebruiken om u te informeren over relevante diensten en activiteiten van CNV Vakmensen of van zorgvuldig geselecteerde samenwerkende partners. Stelt u geen prijs stelt op deze informatie? Stuur dan een briefje naar: CNV Vakmensen, Postbus 2525, 3500 GM Utrecht.

Cao 2011: Praat mee, beslis mee

Wat wil je volgend jaar zeker terugzien in jouw cao? En wat zijn de mogelijke effecten van de plannen van het kabinet-Rutte op de cao van jouw sector? CNV Vakmensen wil graag met je in gesprek over de kansen en bedreigingen voor het arbeidsvoorwaardenbeleid in 2011. Jouw mening telt voor ons!

Kom daarom naar één van de ledenvergaderingen en praat mee:

>> **Donderdag 4 november**, kantoor CNV Vakmensen, Opaallaan 1190, Hoofddorp, aanvang 20.00 uur

>> **Maandag 8 november**, kantoor CNV Vakmensen, Druivenstraat 3, Breda, aanvang 20.00 uur

>> **Woensdag 10 november**, kantoor CNV Vakmensen, Zonnedauw 30, Drachten, aanvang 20.00 uur

>> **Vrijdag 12 november**, Gereformeerde kerk Renkum & Heelsum, Utrechtseweg 93, Renkum, aanvang vanaf 14.00 uur

Alle leden zijn welkom om te praten over het nieuwe kabinet en de arbeidsvoorwaarden 2011 (aansluitend is er een borrel).

Let op: tijdens de kaderdag van CNV Vakmensen staat de middag in het teken van Arbeidsvoorwaardenbeleid 2011.

Hoe kunt u meepraten?

Je hoeft je vooraf niet aan te melden en kunt gewoon naar een bijeenkomst van je keuze komen. Heb je een geïnteresseerde collega, maar is die (nog) geen lid van CNV Vakmensen? Neem hem of haar gerust mee. De koffie staat voor u klaar!

